

Parashot Matot – Masee

Aan de hand van deze aantekeningen heb ik mijn lezing over de twee parshes Matot en Masee gehouden (Fulp van der Velden, K'hilat Bet Yosef, 14-07-2018)

Matot van mateh (מַטֵּה): staf, stok, tak => Matot = stammen

Masee van nasa (נָסָא): losrukken, opbreken, reizen => Masa = tocht, reishalteplaats, pleisterplaats

Masee = smeichut van massa en betekent: pleisterplaatsen van....

- Parshot Matot – Masee = Stammen – pleisterplaatsen, zijn de laatste delen van het boek Bamidbar; een goed moment om eens terug te kijken.

Mosheh Rabbenu doet dit ook door o.a. alle plaatsen waar Am-Yisra'el gekampeerd heeft nog eens te benoemen. En aan iedere plaats heeft zijn verhaal.

Onze terugblik zou ik willen beginnen met de 5 boeken van de Torah.

- Wat is de naam v/h 1^e boek in Ivriet en wat betekent het? Breeshiet – met een Eersteling; vgl Hbr 1:6: “Als hij ‘wederom’ de Eerstverwekte inbrengt in de Schepping zegt Hij....”

Wat leert ons dit boek? De Wording van de Schepping, de mensheid, de 70 volkeren in Gen. 10. Omdat de volken ongehoorzaam zijn, wordt Abraham geroepen en apart gezet. Het boek eindigt dat Ya'akov Avinu die met 70 personen naar Mitsrayim trekt. Waarom zou dat zo gezegd worden, dat hij met 70 zielen (n'fashot – van nefesh) naar Egypte gaat?

Mijns inziens betekent het dat Israel is er t.b.v. de 70 volken! Zie Gen. 18:19.

- Hoe heet het 2^e boek in Ivriet en wat betekent dit? W'eleh Shmot – en dit zijn de namen

Wat is het belangrijkste van dit boek? Het huwelijksverbond van JHWH met Am-Yisra'el. De Exodus is veel bezongen omdat daarin Gods kracht en het wonder van Israels bevrijding naar voren komt, maar het doel is het huwelijk. Daarom besluit dit boek ook met de Mishkan, de Woning (Tabernakel).

- Wat is de naam van het 3^e boek in Ivriet en wat betekent dit? Wayikra – en Hij riep.

Wie roept er? JHWH. Het bijzondere is dat hierin een stukje herstel van de situatie in Gan Eden plaatsvindt: Als een mens (ADAM) ritueel rein is mag hij n.l. via de korbanot (middelen om te naderen) weer bij Adonai komen, Lev. 1:2. En in de zegeningen van Lev. 26 wordt een situatie geschetst waarbij we alleen aan Gan Eden kunnen denken: “En Ik zal in uw midden wandelen...”.

- En dan komen we bij het 4^e boek, met de zeer speciale naam Bamidbar = in de wildernis, in die wüste. Het boek begin met de opstelling van het legerkamp van Am-Yisra'el, de Mishkan in het midden met de 4 afdelingen van elk 3 stammen eromheen. En het boek eindigt met het zicht op de inbezitneming van het Beloofde Land, Erets Yisra'el, vergelijkbaar met onze voorbereiding voor de Aliyah.

Echter, de 40 jaar in de woestijn worden nauwelijks genoemd. In tegenstelling tot Ex. 12 t/m 20 waar Israel als op arendsvleugels gedragen werd, is het hier in Bamidbar sjok, sjok, sjok... Schijnbaar doelloos rondtrekken.

Vergelijk Opb 12:6 en 12:14. In vers 6 gaat het over Vrouwe Israel in de 'woestijn der volken', wat zolang zal duren alsdat God het nodig vindt. Dit is vergelijkbaar met de veertig jaar van Israels verblijf in de woestijn vanwege de zonde van het verwerpen van het Beloofde Land in het boek Numeri. Maar in Opb 12:14 gaat het over Israel met de status van een adelaar. Zoals Israel toen door JHWH als het ware uit de wereldmacht Egypte werd gedragen en tot Hem gebracht in de eenzaamheid van de Chorev, zo zal Israel weer apart gesteld worden als het oordeel over de volken wordt uitgevoerd en de huidige wereldmacht wordt vernietigd. Dat het boek Openbaring dit als het ware in geheimtaal weergeeft, is opdat de vijand met deze gegevens Gods plan niet zal dwarsbomen. Alleen met hulp van de Ruach kunnen we die codes ontcijferen.

De laatste hoofdstukken van het boek Numeri zijn gericht op de intocht en de inbezitneming van Erets Yisra'el. Zie Nm. 34 de grenzen v/h Land + de inbezitneming, Nm 35 de steden van de L'vi'iem + de vrijsteden, en Nm 36 de regeling v/h huwelijk van dochters die land erven.

Ik wil echter toch nog even stilstaan bij de betekenis van het boek Bamidbar. We leren dat Am-Yisra'el alleen behouden door de wildernis kan komen als ze vertrouwen op hun Hemelse Herder. De gevaren in de wildernis zijn vele, giftige slangen b.v., maar ook: hoe vind je eten? Voor dit alles zorgde de Enige Herder, zelfs hun kleding verouderde niet.

Nu is het opmerkelijk dat de naam van het 4^e boek van Mosheh eigenlijk B'midbar is en niet Bamidbar – wat is het verschil? B'midbar = in een wildernis. Dat impliceert dat er meerdere wildernissen zijn. Ja, ieder mens moet door een woestijnervaring om tot zijn bestemming te komen. Van David haMelech lezen we dat hij was in de woestijn van Y'hudah en wat had hij daar geleerd? Zie Psalm 63:4: "Want Uw 'chesed' (goedertierenheid, liefdevolle toegenegenheid) is beter dan het leven zelf". M.a.w. Gods liefde is meer waard dan ons leven. Hebben wij dat ook niet ervaren, toen we onze kerk of gemeente moesten verlaten omwille van de Shabbat? Het kan ons jaren van eenzaamheid brengen, maar de Chesed van JHWH is ons nabij. Dan kun je niet meer terug, dan weet je: Uw chesed / goedertierenheid is beter dan het leven.

Rabbi Sacks zegt over onze parashah: *Het leven is een reis en geen bestemming. We behoren ons voortdurend nieuwe uitdagingen te stellen die ons uit de comfortzone halen. Leven is groei.*

En ook: *Er zijn momenten waarop we behoren of zelfs moeten pauzeren om de schoonheid van de wereld te zien, maar dan moeten we weer verder gaan.*

Dit is ook zo voor ons vrienden, als we ons geen uitdagingen stellen dan is de groei eruit en verdwijnt tenslotte zelfs het leven. Maar opgepast: wel uitdagingen in overeenstemming met de instructies van JHWH, want Korach en zijn aanhang pakten ook een uitdaging op, maar duidelijk was dit negatief. Het eindigde in hun dood, omdat ze het leiderschap verachten.

Maar weten jullie wat zo bijzonder is: het boek Bamidbar heeft ook een hart – het middelste vers van het boek – en waar vinden we dit vers? Het is Nm 17:5 in de NL vertalingen, 17:20 in de

T'nach, in het verhaal over de bloeiende staf van Aharon. Ja chaveriem, waar het priesterschap bloeit daar is zegen voor het volk en zo komen we door de wildernis.

We weten uit Opb 12:6 dat Vrouwe Yisra'el in de 'woestijn der volken' terechtkwam. De uitdrukking 'woestijn der volken' vinden we in Eze. 20:35. Israel zou in deze woestijn gevoed worden door de volken.

Sinds de vreselijke verwoesting van Stad en Tempel in het jaar 70 bevinden alle 12 stammen van Israel zich in de grote of langdurige verdrukking, door de rabbijnen wordt dit de Romeinse ballingschap genoemd. De verdrukking in die ballingschap ondervinden zowel onze Joodse broeders als de getrouwe getuigen van Yeshua. Is het niet zo dat ook in deze vreselijke woestijn de bloeiende staf van het priesterschap zichtbaar is geworden. Kunnen we dit niet vergelijken met de Reformatie. Als we kijken naar de verschrikkelijke verdrijvingen van onze Joodse broeders dan vonden ze vooral plaats voor de tijd van de Reformatie.

1290 Uitdrijving van de Joden uit Engeland

1394 Uitdrijving van de Joden uit Frankrijk

1492 Uitdrijving van de Joden uit Spanje

In de Reformatie bracht de Ruach haKodesh het priesterlijk werk van Yeshua haMashiach in het volle licht. Daaruit leerde men de vergeving der zonde uit genade en door het geloof alleen. Je zou dit kunnen vergelijken met de bloeiende staf van het priesterschap in Numeri 17. En één van de landen waar de Reformatie het meest heeft doorgewerkt was NL en daar was na de 80 jarige oorlog veel ruimte voor Joden. Dat wil niet zeggen dat ze gelijke rechten hadden met de rest van de bevolking, maar ze mochten ongehinderd Synagogen bouwen en een Joods leven leiden. De Esnoge in A'dam was toentertijd de grootste synagoge ter wereld. Geopend op 10 Av 1675. Zie bijlage.

Terug naar het boek Bamidbar.

De woestijn van het boek B'midbar is ahw de broedplaats van de Ruach haKodesh. Zoals een kip die broedt op haar eieren apart is van de rest van de koppel, zo werd Am-Yisra'el apart genomen door HaShem om hen te vormen en te heiligen voor het inbezit nemen van Erets Yisra'el. Moeten we zo ook niet het verblijf van Am-Yisra'el in de woestijn der volken zien?

Daarbij denk ik aan Psalm 102 en let hierbij met name op vers 19: Dor acharon + w'am nivra y'halel-Yah! De hele Bijbel is geschreven voor de laatste generatie van de huidige wereld, die de overgang mag maken naar de nieuwe wereld. Het 'terugkerende Israel' is het volk dat geschapen zal worden om Yah te loven.

Haftarah:

Waarom zou in deze tijd van het jaar bij de lezing uit de profeten het boek Yirm'yahu gelezen worden? Vanwege been hamm'tsarim – tussen de engten. Zo wordt de vastentijd van 17 Tammuz tot 9 Av genoemd vanwege de verwoesting van Stad en Tempel in 586 vC en 70 nC.

Uitgehouden waterbakken die geen water houden, tegenover de Bron Zelf... Jr 2:13.

Wie wordt nog meer een Bron van Levend water genoemd? Joh. 7:37 , 6:35, 1 Kor. 10:4.

Bid niet voor dit volk... Jr 7:1-16.

Er was echter geen t'shuvah – geen terugkeer naar JHWH....

Dit loopt uit op de churban / verwoesting van Stad en Tempel.

Maar dan vinden we in het boek Echa / Klaagliederen 3:22-32...

Dit boek wordt op Tisha b'Av gelezen.

Zullen we afsluiten met Lev. 26:40-45 + Zach. 8:19!

In dit geloof wil ik graag vasten voor Tisha b'Av!